

**REGLEMENTE FÖR
MEDELSFÖRVALTNING GÄLLANDE
STIFTSFÖRVALTADE MEDEL VID
VISBY STIFT**

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Kersti Sten' followed by a stylized flourish.

1. Mål

1.1 Medel förvaltade av Visby stift och Prästlönetillgångarna i Visby stift skall förvaltas i enlighet med lag om svenska kyrkan och kyrkoordningen.

För stiftet återfinns detta i kyrkoordningen (49 kap, 2 §): ” Stiftet skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Stiftsfullmäktige skall utfärda närmare bestämmelser om hur medlen skall förvaltas. För prästlönetillgångarna gäller särskilda bestämmelser.”

För prästlönetillgångarna återfinns detta i kyrkoordningen (46 kap, 3§): ” Prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt enligt kyrkans grundläggande värderingar.”

1.2 Genom aktiv kapitalförvaltning och med långsiktig reell värdeökning som mål, skall god avkastning eftersträvas utifrån etiskt försvarbara placeringar i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

1.3 Reglementet gäller även för stiftelser vars medel förvaltas av stiftsstyrelsen (för närvarande Biskop Viktor Rundgrens stiftelse, Biskop von Schéelse stiftelse till prästbristens avhjälpande, Biskop von Schéelse stiftelse för behövande prästänkor, Stiftelsen för underhåll av kyrkor i Visby stift)

2. Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Stiftsfullmäktige

Beslutar om reglemente för stiftsförvaltade medel i Visby stift. I reglementet bestäms de principer som i stora drag skall gälla för medelsförvaltningen. Stiftsfullmäktige ska revidera reglementet vid varje ny mandatperiod och vid de tillfällen då Svenska kyrkans nationella nivå gör ändringar i sina etiska placeringsregler.

2.2 Stiftsstyrelsen

Ansvarar för sin förvaltning inom ramarna för det av stiftsfullmäktige fastställda reglementet. Stiftsstyrelsen initierar ändringar av stiftsfullmäktiges reglemente. Stiftsstyrelsens förslag skall sändas till egendomsnämnden på remiss för yttrande innan slutligt förslag till stiftsfullmäktige antas.

2.3 Egendomsnämnden

Ansvarar för sin förvaltning inom ramarna för det av stiftsfullmäktige fastställda reglementet. Yttrar sig över stiftsstyrelsens förslag till ändringar i stiftsfullmäktiges reglemente.

3. Godkända tillgångsslag

3.1 Medel som erfordras för löpande betalningar placeras i bank på konto utan uppsägningstid.

3.2 För övriga medel eftersträvas placering i aktier, aktiefonder, räntebärande värdepapper, räntebärande värdepappersfonder och aktieindexobligationer. Fördelning mellan aktier och räntebärande värdepapper skall ske så att god avkastning och tillväxt möjliggörs med ett begränsat risktagande.

3.3 Handel med övriga på marknaden befintliga instrument får ske restriktivt. Utfärdande av köpoptioner får endast ske med egna underliggande aktier.

3.4 Förvaltning av värdepapper skall i huvudsak ske hos kapitalförvaltningsorganisation, bank eller fondkommissionär.

4. Etiska placeringsregler

4.1 Grundläggande utgångspunkter

Ur de båda källorna för en kristen etik skapelsen och uppenbarelsen i Bibeln följer två grundläggande moraliska principer som är vägledande i arbetet med kapitalförvaltning inom Svenska kyrkan, nämligen människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken.

4.1.1 Människovärdesprincipen

Föreställningen om ett människovärde, som är lika för alla människor är fundamental både för en kristen etik och för det demokratiska samhället. Ur människovärdesprincipen följer såväl negativa som positiva förpliktelser. De negativa plikterna sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. Varje människa ska behandlas med respekt och får inte utnyttjas på ett otillbörligt sätt. De positiva plikterna å andra sidan innebär krav på våra aktiva insatser för att främja andra människors väl. De positiva förpliktelserna är relaterade till ett krav på rättvis fördelning och likställdhet mellan människor med rötter hos Gamla testamentets profeter. Med utgångspunkt i människovärdesprincipen är det i sin tur möjligt att motivera olika slags mänskliga rättigheter.

4.1.2 Förvaltarskapstanken

Förvaltarskapet är ett viktigt tema i Bibeln med stark relevans för arbetet med kapitalförvaltning. Enligt förvaltarskapstanken uppfattas de tillgångar som vi människor förfogar över som gåvor som vi har fått av Gud för att brukas i våra medmänniskors tjänst. Människan är en förvaltare av Guds gåvor. Detta rymmer ett ansvar både mot andra människor och mot skapelsen i övrigt. Det handlar både om att nyttja olika naturtillgångar för att tillgodose människors behov och om att vårda naturen med tanke både på dess egenvärde och på framtida generationers behov.

4.2 Svenska kyrkan som, ansvarsfull investerare

Svenska kyrkan i form av Visby stift ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av både etiska och finansiella aspekter.

År 2006 lanserade FN sex principer (PRE Principles for Responsible Investment) för hur ansvarsfulla investerare bör uppträda. Dessa principer är vägledande för Svenska kyrkans placeringar och därmed även för Visby stifts placeringar.

Placeringarna ska präglas av hänsyn till och respekt för miljön, mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden samt god bolagsstyrning. Svenska kyrkan på nationell nivå anslöt sig till PRI år 2007.

4.3 Investeringar görs i ansvarsfulla företag

Visby stift ska investera i företag/verksamheter som respekterar följande principer i sin verksamhet:

- Att följa internationella regelverk som syftar till att skydda människor och miljö.
- Att resultatet av företagets verksamhet ger ett positivt bidrag när det bedöms i ett ekonomiskt och socialt perspektiv i berörda samhällen.
- Att företaget i sin användning av naturkapital tar hänsyn även till kommande generationers behov.
- Att företaget arbetar för att minimera sina skadeverkningar på miljön globalt, regionalt och lokalt genom att t.ex. använda bästa tillgängliga teknik.

Förvaltare av Svenska kyrkans kapital och därmed även Visby stift förväntas välja bolag/värdepapper utifrån positiva kriterier. Med det avses företag som i sin verksamhet eller med sina varor och tjänster bidrar till hållbar utveckling. Det innebär att företagen ska bidra till samhällets utveckling och arbeta målmedvetet med frågor som rör miljö, arbetsförhållanden, mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning. Det gäller även frågor som rör bolagsstyrning, t ex. korruption, ersättningsystem och öppenhet.

Svenska kyrkan och Visby stift uppfattar klimatförändringarna som ett allvarligt hot och har därför en restriktiv syn på placeringar i företag som ägnar sig åt utvinning av fossila energikällor. Förvaltare av Svenska kyrkans och Visby stifts kapital förväntas istället investera i bolag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan.

Med ett ansvarsfullt företag inbegrips även kunder och leverantörer i de fall där företaget har ett väsentligt inflytande.

Begreppet investera i företag innefattar både att placera i företagets aktiekapital och att ge kredit t.ex. genom att investera i företagets utställda obligationer.

4.4 Särskilda krav

Ansvarsfulla företag verkar för att deras verksamhet inte skadar eller orsakar lidande även när det saknas lagstiftning som reglerar verksamheten. Som stöd i arbetet med självreglering tillämpar företagen ofta uppförandekoder och andra riktlinjer. Ett ansvarsfullt företag visar hur man följer upp tillämpningen av valda riktlinjer.

En kristen människosyn och det ansvar för andra människors väl som är ett viktigt uttryck för en kristen etik motiverar en återhållsamhet beträffande placeringar i vissa branscher.

För dessa branscher krävs en särskild kvalitativ bedömning för att avgöra om ett företag utgör en möjlig placering. Den kvalitativa analysen av det enskilda företaget visar om företaget är ansvarsfullt. En betydelsefull aspekt är hur det tillverkande företaget beaktar sina kunders verksamhet.

4.4.1 Alkohol

Restriktioner beträffande alkohol har sin grund i de omfattande sociala och hälsomässiga skadeverkningar som är ett resultat av missbruk av alkohol. De företag som uppträder ansvarsfullt avseende sina produkter och i sin marknadsföring är emellertid tillåtna placeringar. Företaget bör kunna visa att de följer en egen kod eller en branschkod som visar att företaget vill ta ansvar för en självreglering av verksamheten.

4.4.2 Tobak

Företag som tillverkar tobaksprodukter kan inte anses uppfylla kraven för att vara ett ansvarsfullt företag med anledning av tobaksprodukternas negativa hälsoeffekter. När det gäller försäljning av tobaksprodukter krävs att försäljningen bedrivs under ansvarsfulla former. Företaget bör kunna visa att de följer en egen kod eller en branschkod som visar att företaget vill ta ansvar för en självreglering av verksamheten. En sådan kod ska följa WHO:s konvention om tobak.

4.4.3 Spel

Spel är i många fall en ofarlig sysselsättning. Vissa människor har emellertid svårt att sätta gränser för sitt spelande och kan därför hamna i ett spelberoende som kan påminna om andra typer av missbruk och som kan förorsaka förödande konsekvenser för den egna ekonomin. Från Svenska kyrkan och Visby stift finns en förväntan att aktörer inom branschen ska uppträda ansvarsfullt. Företaget bör kunna visa att de följer en egen kod eller en branschkod som visar att företaget vill ta ansvar för en självreglering av verksamheten.

4.4.4 Vapen

Svenska kyrkan och Visby stift avstår från placeringar i bolag som i icke obetydlig omfattning tillverkar eller säljer vapen eller krigsmateriel.

Svenska kyrkan och Visby stift utesluter investeringar i bolag som är aktivt involverade i utveckling och produktion av särskilt inhumana vapen eller dess specialkomponenter. Med aktivt involverade avses tillhandahållandet av produkter och tjänster som är specifikt anpassade för vapnet.

Definition av vapen och vapenrelaterad krigsmateriel

Med vapen avses produkter avsedda att döda, stympta eller ödelägga och som säljs för militära ändamål. Med krigsmateriel avses produkter eller delkomponenter som är speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapensystem. Produkter och tjänster som omfattas av Svenska kyrkans policy utgår från bilaga 1 till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, som kan hämtas från hemsidan för Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP). Produkter som omfattas är all krigsmateriel för strid (KS) samt de produkter och tjänster under övrig krigsmateriel (ÖK) som signifikant modifierats för att användas i KS. Övriga produkter i bilagan omfattas ej då de bedöms ha dubbla användningsområden (militärt/civilt) och/eller saknar tydlig koppling till stridsfunktionen.

Definition av särskilt inhumana vapen

Med särskilt inhumana vapen menar Svenska kyrkan sådana vapen som strider mot folkrättens principer om att vapen måste kunna diskriminera mellan civila och militära mål och inte får ha oproportionerlig skadeverkan. Vapen bedöms utifrån dessa två principer uteslutande, oavsett om det finns internationella avtal som reglerar det specifika vapnet eller inte. Således bedöms kärnvapen genom sin icke-diskriminerande och oproportionerliga skadeverkan strida mot Svenska kyrkans policy även om ett internationellt avtal (Ickespridningsavtalet) tillåter kärnvapen i viss utsträckning. Exempel på vapen som uppfyller Svenska kyrkans definition av särskilt inhumana vapen: massförstörelsevapen (WMD), vapen

reglerade i CCW (Convention on Certain Conventional Weapons), personminor, klusterbomber samt vapen som innehåller utarmat uran.

4.4.5 Pornografi

Svenska kyrkan investerar inte i företag som tillhandahåller pornografi som på ett ohöljt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp där människans värde och värdighet kränks. Med att tillhandahålla avses produktion samt sådan förmedling som är ett resultat av företagets egna aktiva åtgärder.

4.5 Etisk utvärdering

Visby stift ska regelbundet göra en etisk utvärdering av sina värdepappersinnehav i syfte att säkerställa att de etiska riktlinjerna efterlevs.

5. Ansvarsfullt ägande

Visby stift har intentionen att tillsammans med andra stift och nationella nivå sträva efter att vara en ansvarsfull ägare i vid bemärkelse. Till ägaransvaret hör även att påverka finansmarknaden att ta hänsyn till frågor som rör miljö, sociala förhållanden och bolagsstyrning. Alla ägare har ett gemensamt ansvar för dessa frågor.

Ägaransvar utövas även utanför den löpande kapitalförvaltningen genom bl.a.

- förkunnelse och opinionsbildning
- stöd till olika initiativ som främjar en tillämpning och vidareutveckling av FN:s principer för ansvarsfulla investerare
- att enskilt eller tillsammans med andra placerare driva frågor på bolagsstämmor och i andra former

